

انتقاد دوبلور پیشکسوت از دوبله‌های زیرزمینی

گفت و گو با نصرالله مدقالچی دوبلور با سابقه را در ادامه بخوانید.

به گزارش سایت خبری پرسون، نصرالله مدقالچی دوبلور مطرح در گفتگوهایی از دوبله‌های زیرزمینی که هنوز هم رواج دارند انتقاد کرد و خواستار برخورد وزارت فرهنگ با آنها شد.

نصرالله مدقالچی دوبلور با سابقه درباره فراگیر شدن دوبله‌های زیرزمینی آثار روز سینمای جهان گفت: وزارت ارشاد باید جلوی افراد یا شرکت‌هایی که به صورت غیرقانونی و زیرزمینی نسبت به دوبله آثار سینمایی، اقدام می‌کنند را بگیرد. دوبله‌های زیرزمینی بسیاری از ارزش‌های ملی و فرهنگی ما را نادیده می‌گیرد و زحمتان را به باد می‌دهد.

وی تأکید کرد: اغلب کسانی که با این شیوه کار می‌کنند، بی‌سواد و نابلد هستند. از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انتظار می‌رود که جلوی این روند نامناسب را بگیرد. به هر حال این وزارتخانه اسباب و لوازم برخورد با چنین پدیده‌هایی را دارد و می‌تواند این کار را انجام دهد.

این دوبلور با سابقه درباره دلایل شکل‌گیری پدیده دوبله زیرزمینی هم عنوان کرد: وقتی ممیزی‌های اعمال‌شده از سوی سازمان صداوسیما از حد و اندازه متعارف خود خارج شود، طبیعی است که پدیده مذمومی مانند دوبله زیرزمینی رشد کند. شبکه‌هایی مانند «جم»، «منوتو» و «بی‌بی‌سی» هم که در زمره بدآموزترین شبکه‌های رسانه‌ای دنیا هستند، اراجیف دوبلورهای زیرزمینی را پخش و به دیده شدنشان کمک می‌کنند. این درحالی است که بسیاری از این دوبلورهای زیرزمینی اصول ساده و اولیه زبان و ادبیات فارسی را هم نمی‌دانند.

ممیزی کلمه «تکامل» به خاطر تداعی کردن نظریه داروین

مدقالچی با انتقاد از برخی خطوط قرمز عجیب در صداوسیما ادامه داد: پرسش من از شما این است که واژه «تکامل» چه ایرادی دارد؟ شاید برایتان عجیب باشد که این واژه یکی از خط قرمزهای ما است و نباید در دیالوگ کاراکترها وجود داشته باشد! چراکه یادآور نظریه داروین است؟ تکامل یک صفت انسانی است و انسان‌ها در طول زندگی‌شان تکامل پیدا می‌کنند. باوجود این، استفاده از این واژه در تلویزیون ممنوع است! نه تنها این واژه، بلکه واژه‌های بسیار ساده‌تری هم وجود دارند که بکارگیری آنها ممنوع است.

وی ادامه داد: مثلاً تصور کنید در یک فیلم، مردی با یک زن شوهردار دوست شده و در پایان فیلم، مشخص می‌شود که کار این دو نفر درست نبوده است و نتیجه رفتار نادرست آن‌ها، پیش چشم مخاطب قرار می‌گیرد. در این شرایط به ما می‌گویند که این دو نفر را زن و شوهر جا بزنید و بگویید با هم ازدواج کرده‌اند! آنقدر که ما کاراکترهای موجود در فیلم‌ها را مزدوج کرده‌ایم، گمان نمی‌کنم هیچ محضری به این اندازه صیغه عقد جاری کرده باشد!

این هنرمند ادامه داد: متأسفانه اکنون افرادی وارد این فضا شده‌اند که کمترین درک و شناختی از هنر دوبله ندارند. با وجود این، مردم این هنر را دوست دارند، مردم سینما را دوست دارند و آن‌ها را رها نمی‌کنند؛ چراکه سینما یکی از تفریحات مهم آنها است. این مردم بودند که باعث شدند دوبله پا بگیرد و در ادامه رونق پیدا کند. ما به خواست مردم و بواسطه تشویق‌های آنها بود که مصمم شدیم در این مسیر گام برداریم. امثال من هرچه داریم، از مردم است.

تفاوت دوبله در پلتفرم‌ها و شبکه خانگی با صداوسیما

وی درباره ورود پلتفرم‌های نمایش خانگی به حوزه دوبله آثار خارجی و رقابت آن‌ها با صداوسیما هم گفت: این فضای مثبت رقابتی باعث شده است که دوبلورها هم ابتکار عمل بیشتری پیدا کنند و بتوانند کیفیت بالاتری از عملکرد خود را به منصفه ظهور برسانند. اگر بخواهم درباره تفاوت کار در تلویزیون و پلتفرم‌های نمایش خانگی برایتان صحبت کنم، باید بگویم که این تفاوت درست مثل تفاوت‌های موجود میان یک ساختمان معمارساز و یک ساختمان شخصی‌ساز است؛ پلتفرم‌های نمایش خانگی همان ساختمان‌های شخصی‌ساز هستند و تلویزیون در حکم ساختمان معمارساز است.

مدقالچی تأکید کرد: بدنه فعلی دوبلورهایی که در واحد دوبلاژ سازمان صدا و سیما فعالیت می‌کنند، بدنه خوبی است؛ به شرطی که عده‌ای چوب لای چرخشان نگذارند! به اعتقاد من کارکرد واحد دوبلاژ بسیار عالی است اما سازمان صدا و سیما خط قرمزهایی دارد که این خط قرمزها به واحد دوبلاژ مربوط نمی‌شود. برای مثال، تصور کنید آثار بزرگ دنیا مانند فیلم «پدر» که اسکار برده است را مبتنی بر خطوط قرمز خودشان به شکلی مغشوش و نادرست درمی‌آورند و ما به عنوان دوبلور مجبور می‌شویم اینها را بخوانیم. این خط قرمزهای بی‌مورد باعث می‌شود که کار خراب شود و تمام زحمات ما به باد رود.

به ما فقط بگویند جایگزین بهتری پیدا کنید

این دوبلور پیشکسوت گفت: ویراستاران واحد دوبلاژ سیما از سواد و تخصص کافی برخوردار نیستند و علاوه بر این، سینما و رسانه را هم نمی‌شناسند! اگر پایین جمله‌ای خط بکشند و برای ما بنویسند که «لطفاً برای این جمله جایگزین بهتری پیدا کنید»، ما متوجه می‌شویم که چه باید بکنیم و بهترین معادل را برایش پیدا می‌کنیم. در نتیجه اجازه نمی‌دهیم کلام شهید شود.

وی در پایان بیان کرد: همین فیلم «پدر» را در نظر بگیرید که کسر زیادی از مردم به‌ویژه جوانان آن را دیده‌اند و از قضا به زبان اصلی هم تماشایش کرده‌اند. وقتی ما دیالوگ‌های این فیلم را بنابر خوشایند خودمان تغییر می‌دهیم، طبیعی است که مخاطب زیرک متوجه این تغییرات می‌شود و اعتمادش را نسبت به آنچه می‌بیند، از دست می‌دهد. ما خیال می‌کنیم که مردم متوجه این موارد نمی‌شوند! حال آنکه مردم تحصیل‌کرده‌اند و از ادراک بالایی برخوردارند؛ بنابراین به خوبی می‌فهمند چه اتفاقی در حال رخ دادن است. ما نمی‌توانیم مردم را فریب دهیم و برای مثال، به آنها بگوییم «بروید از حمام یخ بیاورید!» در مجموع، می‌خواهم بگویم تا جایی که به حوزه وظایف واحد دوبلاژ مربوط است، این واحد کار خود را به نحو احسن انجام می‌دهد اما مواردی هست که به حوزه وظایف و اختیارات این واحد مربوط نمی‌شود.

منبع: مهر